Beleids- & beheerplan Begraafplaatsen 2022-2026

De toekomst van Begraven

Gemeente Nieuwkoop
Afd. Beheer openbare ruimte
29-10-2021
info@nieuwkoop.nl

nieuwkoop

Inhoud

1. INLEIDING 4

2. EVALUATIE BEHEER 2015-2020 7
2.1 Evaluatie 2015-2020 7
2.2 Financiële evaluatie 8
2.2.1 Inkomsten 8
2.2.2 Uitgaven 11
2.3 Kostendekkendheid 13

3 KADER EN UITGANGSPUNTEN 14

4 VISIE & AMBITIE *De toekomst van begraven* 15

5 BEHEERMETHODIEK EN FINANCIËN 16
5.1 Beheer 16
5.1.1 Dagelijks onderhoud 16
5.1.2 Groot onderhoud 16
5.1.3 De begraafplaats van de toekomst 18

BRONVERMELDING 20

Bijlage 1: Begrippenlijst
Bijlage 2: Begravingen afgelopen 5 jaar
Bijlage 3: Begravingen verdeeld over de begraafplaatsen
Bijlage 4: Verlenging grafrechten
Bijlage 5: Capaciteit begraafplaatsen
Bijlage 6: Beheer en onderhoud, tarieven buurgemeenten
Bijlage 7: Overzicht kostendekkendheid
Bijlage 8: Voorziening

1. Inleiding

Aanleiding

Begraafplaatsen maken onderdeel uit van de openbare ruimte en zijn toegankelijk voor iedereen. Het onderhoud van begraafplaatsen kost geld. De inkomsten staan onder druk doordat het aantal begravingen afneemt, maar de kosten lopen door. Het creëren van meer mogelijkheden voor asbestemming kan extra inkomsten genereren. De gemeente wenst begraven betaalbaar te houden voor iedereen.

Voor het opstellen van dit beleids- en beheerplan begraafplaatsen, de toekomst van begraven, is een inventarisatie gemaakt van het areaal van alle gemeentelijke begraafplaatsen binnen de gemeente Nieuwkoop. De begraafplaatsen behoren tot de openbare ruimte en zijn voor iedereen toegankelijk. Als gemeente moeten we in ieder geval één begraafplaats hebben om aan onze wettelijke verplichting te voldoen. Er is een evaluatie gemaakt van het beheer van de afgelopen vijf jaar. Ook blikken we vooruit: Welke ambities hebben we? Hoe regelen we de financiën voor de komende vijf jaar?

Binnen de gemeente Nieuwkoop hebben we vier gemeentelijke begraafplaatsen en vijf bijzondere begraafplaatsen bij de kerken. De vier gemeentelijke begraafplaatsen zijn te vinden in Ter Aar, Nieuwkoop, Nieuwveen en Zevenhoven. Hiermee bieden wij onze inwoners een plek om hun dierbaren te begraven en te herdenken. Daarnaast zijn begraafplaatsen ook ontmoetingsplaatsen, waar natuur- en cultuurhistorie samen komen.

Op de begraafplaats zijn particuliere graven, urnennisen en urnengraven te vinden. Deze particuliere graven worden allemaal voor 20 jaar uitgegeven en men betaalt hierover grafrechten en onderhoudskosten. We hebben ook algemene graven. Deze worden uitgegeven voor 10 jaar en gebruikers betalen alleen onderhoudskosten voor deze graven. De verklaring van de begrippen rondom begraven is te vinden in bijlage 1.

Ter Aar, begraafplaats Westkanaalweg

Op dit moment wordt een groot deel van de reguliere onderhoudskosten gedekt door de inkomsten uit begraafplaatsrechten. Groot onderhoud daarentegen wordt vaak aangevraagd met een apart raadsvoorstel. Deze werkwijze is ad-hoc, het overzicht van alle toekomstige kosten ontbreekt en deze werkwijze is afwijkend ten opzichte van de andere beheerelementen.

Anders dan bij veel andere beheerelementen hebben we naast uitgaven ook inkomsten. De kosten van het beheer van de begraafplaatsen zijn verdeeld. Zo is het onderhoud voor het groen en beschoeiingen ondergebracht in het beleids- en beheerplan openbaar groen en het beleids- en beheerplan waterpartijen. De gebouwen zijn opgenomen in het meer jaren onderhoudsplan openbare gebouwen. De paden zijn niet ondergebracht in het beheer- en beleidsplan wegen.

Met dit plan zorgt de gemeente voor continuïteit in kwaliteit van de bestaande begraafplaatsen. Het beleids- en beheerplan begraafplaatsen geeft inzicht in de aard en de omvang van de te beheren voorzieningen, de wijze waarop het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd en de kosten die hiermee

gemoeid zijn. Dit is het eerste beleids- en beheerplan begraafplaatsen en heeft een looptijd van 5 jaar. Het is wenselijk het beheerplan elke vijf jaar te actualiseren.

Om de huidige stand van zaken van alle begraafplaatsen goed in beeld te hebben is het areaal geïnventariseerd. De begraafplaatsen zijn goed onderhouden locaties waar weinig tot geen achterstallig onderhoud is. Bezoekers vinden het belangrijk dat alles netjes wordt onderhouden. Vaak wordt de begraafplaats ervaren als een plek van rust en bezinning, ontmoeten in een groene omgeving.

Doel

Met dit beleids- en beheerplan begraafplaatsen voert de gemeente doelgericht, efficiënt en professioneel het beheer van alle gemeentelijke begraafplaatsen uit. Dit plan geeft de visie en ambities weer voor de komende jaren en de beleidskaders waarbinnen het beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast geeft het plan inzicht in de huidige stand van zaken, de kosten en inkomsten die horen bij het in stand houden ervan in de toekomst.

Feiten over begraven
(periode 2016-2020)

Van onze inwoners kiest 46% voor begraven. Dit ligt hoger dan het landelijk gemiddelde van 33%.

Landelijk wordt 67% van de mensen gecremeerd.

1079 personen zijn in onze gemeente overleden.

211 personen (19,5%) zijn op onze algemene begraafplaatsen begraven, en 286 personen (26,5%) op de katholieke begraafplaatsen.

In Ter Aar vonden de meeste begravingen plaats (44%) daarna volgt Nieuwkoop (38%).

De doorlooptijd van een particulier graf is gemiddeld 40 jaar.

De afgelopen 5 jaar is

68%

van de graven niet verlengd.

75%

is in een particulier graf begraven, hiervan is 37% van de graven nieuw uitgegeven en 36% is bijgezet.

25% werd begraven in een algemeen graf.

Er zijn in Nieuwveen en Zevenhoven geen nieuwe personen in algemene graven begraven.

Iedere begraafplaats is uniek.

De "zakelijke kant" is tijdens de fusie van de verschillende gemeentes op één lijn gekomen (zoals de looptijd van graven, de tarieven en de uitgifte op nummer).

2. Evaluatie beheer 2015-2020

2.1 Evaluatie 2015-2020

De afgelopen 5 jaar waren gemiddeld 79% van de kosten (uren, overhead en kosten voor regulier onderhoud) gedekt uit de inkomsten (de begraafplaatsrechten). De tekorten kwamen ten laste van het begrotingssaldo. Groot onderhoud, grote vervangingen en investeringen worden tot op heden per activiteit aangevraagd in de voorjaars- en decembernota of met een apart raadsvoorstel.

In 2015 is besloten de begraafplaats in Nieuwkoop uit te breiden. De uitvoering hiervan heeft in 2016 en 2017 plaatsgevonden. De capaciteit op de begraafplaats in Nieuwkoop is daarmee vergroot. In Ter Aar is in 2019 een ruiming van algemene graven uitgevoerd. Mede hierdoor is er voorlopig nog voldoende capaciteit in Ter Aar beschikbaar. Ook is de parkeerplaats in Ter Aar opgeknapt. In Zevenhoven is in 2018 in overleg met de kerk de ingang van de begraafplaats verplaatst en het pad geheel vernieuwd. Er zijn urnentuinen aangelegd in Nieuwkoop en Ter Aar. In 2020 is de Aula in Ter Aar overgedragen naar uitvaartondernemer Keur&Keur. Zij hebben het pand geheel opgeknapt en omgevormd tot een herinneringshuis met 24 uurs rouwkamer. Er zijn folders gemaakt over begraven in de gemeente Nieuwkoop en de entree borden bij de ingangen van de begraafplaatsen zijn vernieuwd. En er is een herinneringsmonument geplaatst voor overleden kinderen op de begraafplaats in Nieuwkoop.

2.2 Financiële evaluatie

INKOMSTEN EN UITGAVEN BEGRAVEN

INKOMSTEN

- Grafrechten van particuliere graven (voor 20 jaar)
- Afgekochte onderhoudskosten
- Verlening grafrechten + onderhoudskosten (voor 10 jaar)
- Begravingen

UITGAVEN

- Uren
- Regulier onderhoud
- Groot onderhoud
- Areaaluitbreiding

FLUCTUERENDE INKOMSTEN

- De inkomsten van het product begraven komen uit de grafrechten en zijn afhankelijk van het aantal begravingen.
- Voor groot onderhoud en areaaluitbreiding worden via losse raadsvoorstellen middelen aangevraagd.

TOELICHTING UITGAVEN

- Beheerder, administratief medewerker en de buitendienst.
- Begraven, ruimen, graflift, bekisting en groenonderhoud.
- Vernieuwen van paden, ophogen begraafplaats en herinrichten
- Uitbreiding van de begraafplaats en nieuwe faciliteiten.

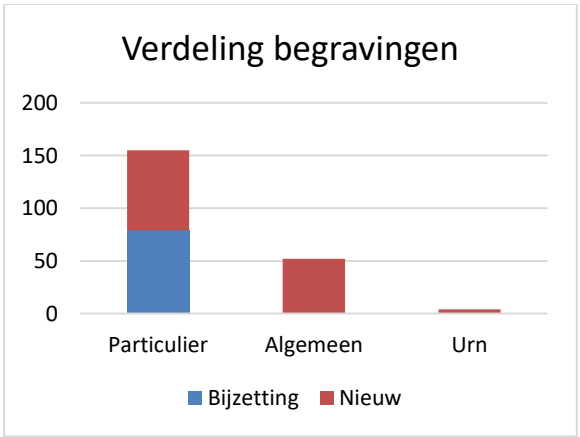
2.2.1 Inkomsten

De belangrijkste inkomsten op het product begraven bestaan uit:

- Begraafplaatsrechten op nieuw uit te geven particuliere graven, urnennissen of urnenkelders (voor 20 jaar).
- Onderhoudskosten voor algemene graven en particuliere graven, afkoop 10 jaar of afkoop 20 jaar.
- Verlenging van begraafplaatsrechten en onderhoudskosten voor 10 jaar bij particuliere graven.
- Begravingen en bijzettingen.

Jaarlijkse begravingen

De afgelopen 5 jaar overleden ruim 1000 personen, waarvan er 211 personen zijn begraven op de gemeentelijke begraafplaatsen. Er worden meer mensen begraven op de bijzondere begraafplaatsen (katholieke kerken) in de gemeente. Sturen op deze inkomsten is lastig omdat het aantal begravingen jaarlijks verandert. In het overzicht hieronder is te zien voor welke vorm van begraven er werd gekozen.

Een groot deel koos voor een particulier graf (bijna 75%). Van de particuliere graven werd ongeveer de helft begraven in een nieuw uit te geven graf. De andere helft werd bijgezet in een al uitgegeven particulier graf. Er kunnen maximaal 2 personen worden begraven in een graf. Een totaaloverzicht van alle begravingen over de afgelopen 5 jaar en de verdeling over de verschillende onderdelen wordt weergegeven in bijlage 2. De meeste begravingen vinden plaats in Ter Aar. Een schematisch overzicht van de verdeling over de verschillende begraafplaatsen is te vinden in bijlage 3.

Verlengen van graven
Begraaplaatsrechten worden altijd vooruitbetaald. Na 20 jaar kunnen de particuliere graven verlengd worden met 10 jaar. De afgelopen 5 jaar koos 32% van de rechthebbenden hiervoor. Dit betekent dat er de afgelopen 5 jaar 164 graven beschikbaar zijn gekomen om te ruimen en opnieuw uit te geven. Dit zijn echter allemaal enkele tussenliggende graven wat het ruimen kostbaar en onhandig maakt. We halen bij opzegging de grafsteen van het graf en beplanten het graf tijdelijk met bloeiende planten zodat het de biodiversiteit verbetert en er geen kale plekken ontstaan. We ruimen graven zoveel mogelijk per vak. Bij een ruiming worden de stoffelijke resten bijgezet in een verzamelgraf op de begraafplaats en plaatsen we een naamplaatje op de herinneringszuil. Het cijferoverzicht van de verlopen graven en verlengingen wordt weergegeven in bijlage 4.

Capaciteit
De absolute getallen zeggen niet zoveel over de beschikbare capaciteit. Hiervoor moeten we ook kijken hoeveel begravingen we jaarlijks hebben op de begraafplaatsen en hoeveel daarvan algemeen, particulier, nieuw of een bijzetting zijn. Het ruimen zorgt voor extra capaciteit op. Helaas zijn niet alle graven die worden opgezegd of verlopen geschikt om te ruimen of opnieuw uit te geven. De afmetingen van oude graven komen bijvoorbeeld niet overeen met de huidige maten. De hoge grondwaterstand en aanwezigheid van boomwortels kan ook een probleem vormen. Dit resulteert erin dat niet alle delen op de begraafplaats “actief” worden gebruikt.

Daarnaast zijn er graven uitgegeven voor 100 jaar waarvan het nu heel lastig is om nog rechthebbenden te achterhalen. Een overzicht van de huidige beschikbare graven op de begraafplaatsen is te vinden in bijlage 5.

Conclusie
Op de algemene begraafplaatsen is er, indien wij actief ruimen, voldoende capaciteit om nog jaren vooruit te kunnen. In deze berekening is niet meegenomen hoeveel graven er vrijkomen wanneer na 20 jaar het graf wordt opgezegd. Daarnaast is de berekening van de capaciteit gebaseerd op de actuele delen van de begraafplaats en op de traditionele manier van begraven. Hierbij laten we de oude delen zoals graven ouder dan 50 jaar of uitgegeven voor onbepaalde tijd buiten beschouwing. Ook delen van begraafplaatsen waar, door hoge grondwaterstand of boomwortels, het begraven heel lastig is laten we buiten beschouwing.

Tarieven

De tarieven in de gemeente Nieuwkoop zijn de afgelopen jaren jaarlijks met 5% extra verhoogd. Dit is gelijktijdig met de uitbreiding van de begraafplaats in Nieuwkoop besloten in 2015 om te streven naar volledige kostendekkendheid. Het huidige tarief is gemiddeld in vergelijking met onze buurgemeenten. De tarieven van de bijzondere begraafplaatsen bij de kerken in onze gemeente liggen lager. Het verschil met onze buurgemeenten is met name te zien in de kosten voor een urnennis. Een compleet overzicht van de tarieven en hoe onze buurgemeenten omgaan met het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen is te lezen in bijlage 6.

Overzicht inkomsten afgelopen 5 jaar:

Inkomsten	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Uitbreiding begraafplaats NK	€ 46.585,00	€ 157.415,00				
Begravingen (grafrechten)	€ 90.895,34	€ 183.564,00	€ 101.175,00	€ 155.436,00	€ 166.273,00	€ 227.669,00
Ontrekking algemene reserve	€ 1.219,00		€ 10.637,00		€ 25.000,00	
Totaal inkomsten	**€ 138.699,34**	**€ 340.979,00**	**€ 111.812,00**	**€ 155.436,00**	**€ 191.273,00**	**€ 227.669,00**

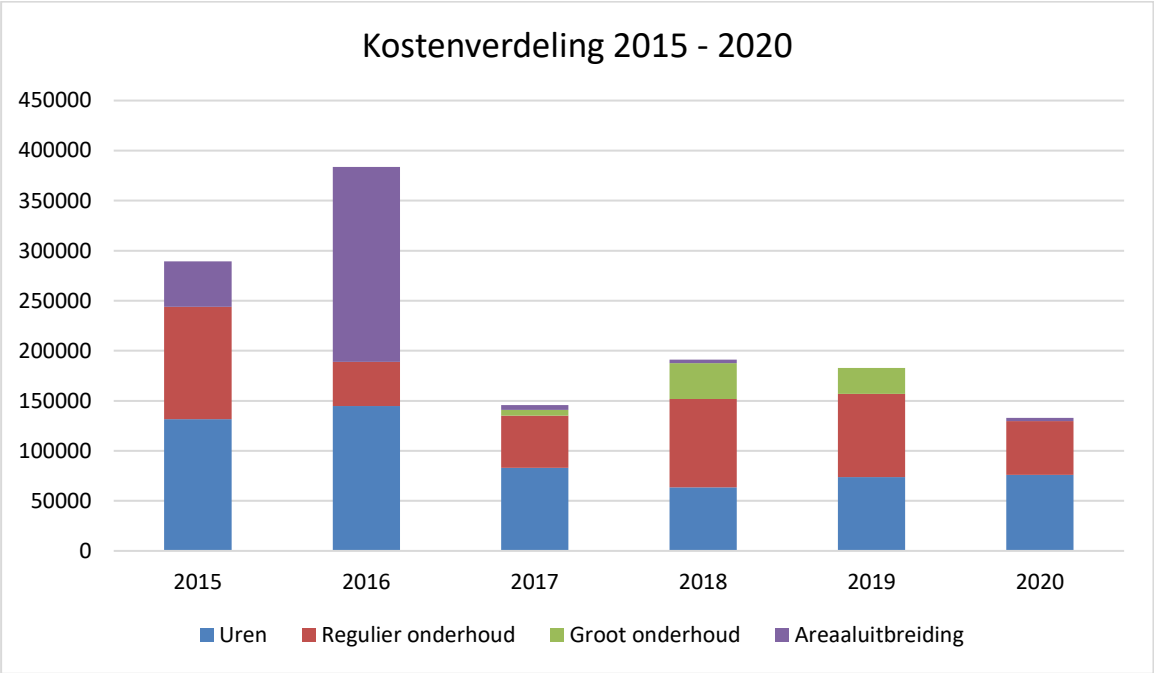
Conclusie

Het aantal begravingen is direct gekoppeld aan de inkomsten en variëren daardoor jaarlijks. Begraafplaatsrechten worden vooruit betaald en kunnen worden gezien als éénmalige inkomsten die over een periode van 20 jaar worden uitgegeven. Doordat het aantal begravingen per jaar varieert is het lastig te voorspellen en te sturen op inkomsten. Wel weten we dat we te maken hebben met vergrijzing, waardoor meer mensen komen te overlijden. Daar tegenover staat dat de trend is dat steeds meer mensen kiezen voor een crematie. Dit zorgt ervoor dat de inkomsten onder druk komen te staan. Het uitbreiden van de mogelijkheden voor asbestemming kan extra inkomsten genereren.

2.2.2 Uitgaven

De uitgaven worden onderverdeeld in:
- Uren
- Regulier onderhoud
- Groot onderhoud
- Areaaluitbreiding

De afgelopen jaren is er – naast beheer en regulier onderhoud – een areaaluitbreiding en groot onderhoud geweest. Een overzicht van de totale kosten is te vinden in bijlage 5.

Uren
De uren die totaal geschreven worden op het product begraven behoren bij het dagelijks onderhoud. Deze kosten bestaan uit de uren van de beheerder, administratief medewerkers, projectvoorbereiders en de buitendienst. Door de uitbreiding van de begraafplaats in Nieuwkoop zijn er in 2015 en 2016 veel uren besteed aan project voorbereiding. Te zien is dat de inzet van uren stabiliseert tot circa €75.000 - €80.000 per jaar. Naast deze uren vindt er een doorbelasting van overheadkosten plaats. Dit gebeurt jaarlijks achteraf en zijn hierin niet meegenomen.

Regulier onderhoud
Onderdelen die vallen onder de kosten voor regulier onderhoud zijn begravingen, ruimingen, technische hulpmiddelen, kleinschalig onderhoud aan paden, urnenmuur en licentiekosten voor administratie. Deze kosten zijn opgenomen in de exploitatiebegroting.

Groot onderhoud
Onderdelen die vallen onder de kosten voor groot onderhoud zijn vernieuwen van paden, ophogen en herinrichten van delen van de begraafplaatsen aanbrengen van drainage, het opknappen van de parkeerplaats in Ter Aar, het vervangen van begraaftoestellen, bekisting en waterpunten. Voor een deel van deze kosten is krediet aangevraagd met raadsvoorstellen.

Het regulier en groot onderhoud aan groen, beschoeiing, staatmeubilair en hekwerken is opgenomen in andere beheerplannen. De kosten worden gedekt vanuit het beleids- en beheerplan openbaar

groen, het beleids- en beheerplan waterpartijen en het onderhoud aan gebouwen door het meer-jaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen.

Areaaluitbreiding
Dit zijn kosten die worden gemaakt voor nieuwe zaken zoals de uitbreiding van de begraafplaats, en de aanleg van urnenkelders. Hiervoor is krediet aangevraagd met raadsvoorstellen.

Overzicht kosten en uitgaven in de afgelopen 4 jaar:

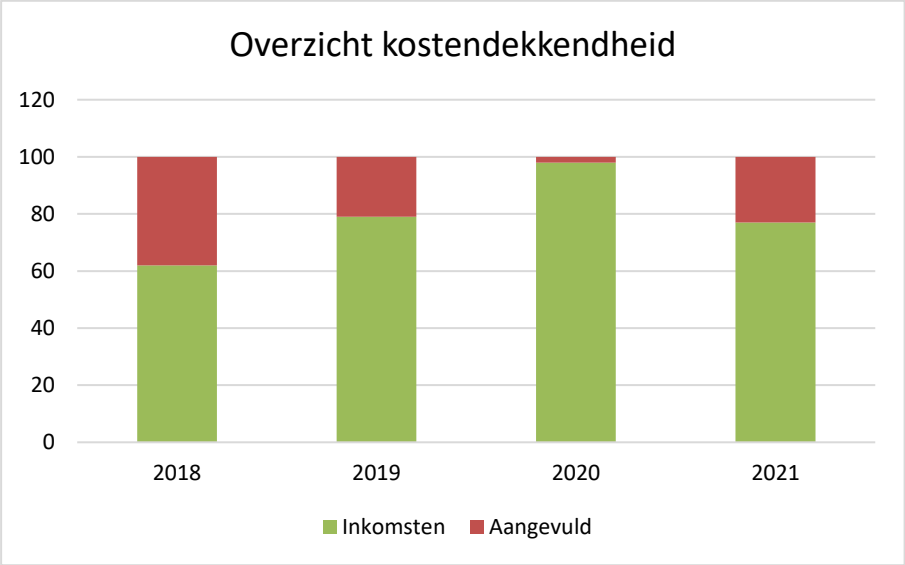
Kosten en uitgaven	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Begraafpl. en lijkbez., uren	-€ 82.957,00	-€ 63.507,00	-€ 73.757,00	-€ 76.020,00
Overhead	-€ 92.604,00	-€ 45.249,00	-€ 49.494,00	-€ 57.290,00
Beh. openbare begraafplaatsen	-€ 78.719,00	-€ 127.841,00	-€ 108.944,00	-€ 89.711,00
Rente en overig	-€ 11.153,00	-€ 14.248,00	-€ 10.125,00	-€ 9.285,00
Kosten uitbreiding NK				
Correctie leges 2014				
Totaal kosten en uitgaven	**-€ 265.433,00**	**-€ 250.845,00**	**-€ 242.320,00**	**-€ 232.306,00**

Conclusie
Er is nu structureel geen geld beschikbaar voor groot onderhoud zoals onderhoud aan paden of areaaluitbreiding. Voor klein dagelijks onderhoud is geld beschikbaar vanuit de begroting. De financiën voor groot onderhoud en investering worden tot op heden per activiteit aangevraagd met een raadsvoorstel. Het aangevraagde krediet wordt gedekt vanuit de algemene reserve. Wel hebben we de verantwoordelijkheid voor het beheren van de begraafplaatsen. En het bijhouden van een correcte administratie. Hierbij hebben we te maken met uren die gemaakt worden voor de beheerder, buitendienst en administratie. Een groot deel van deze kosten wordt gedekt door de inkomsten.

2.3 Kostendekkendheid

Het is wettelijk bepaald dat het product begraven kostendekkend moet zijn. Tekorten worden aangevuld vanuit het begrotingssaldo. Er mag door gemeenten geen winst worden gemaakt op het product begraven. Bij kostendekkendheid bedoelen we, in dit geval, in welke mate er een aanvulling nodig is om de kosten te kunnen dekken.

De kostendekkendheid was de afgelopen jaren:

2018: 62%, 2019: 79%, 2020: 98%, 2021: 77% volgens de begroting.
Voor het volledige overzicht van de kostendekkendheid zie bijlage 7.

Door het grote aantal begravingen in 2020 waren de inkomsten veel hoger dan begroot.

In november 2017 werd, in de tweede kamer, de motie Bisschop over het betaalbaar houden van begraven aangenomen. Men is van mening dat begraven ongeacht het inkomen en de woonplaats mogelijk moet zijn, zonder dat mensen zich om financiële redenen gedwongen voelen te kiezen voor cremeren. Uit het onderzoek kwam naar voren dat gemiddeld een kostendekkendheid van 74% werd gehaald bij de deelnemende gemeenten. Met dit gegeven doen wij het de laatste jaren goed.

De uitgaven rondom het dagelijks onderhoud (uren, overhead en klein onderhoud huidige exploitatie) kan voor circa 80% kostendekkend worden uitgevoerd (bij de huidige tarieven). Omliggende gemeenten hebben te maken met dezelfde problematiek rondom kostendekkendheid. Veelal wordt er een voorziening gecreëerd waarin een storting wordt gedaan vanuit de algemene reserve en waar de jaarlijkse inkomsten uit begraafplaatsrechten in komen. Vanuit die voorziening wordt het beheer en onderhoud betaald.

3. Kader en uitgangspunten

3.1 Beheer en onderhoud

We zien een begraafplaats als openbare ruimte. Het beheer en onderhoud van het groen en beschoeiingen en de gebouwen op de begraafplaatsen zijn ondergebracht in de beleids-beheerplannen openbaar groen, waterpartijen en het meer-jaren onderhoudsplan openbare gebouwen. De paden op de begraafplaatsen worden ondergebracht in het areaal van het beheer- en beleidsplan wegen. Het onderhoud en de activiteiten die werkelijk horen bij begraven brengen we onder in de nieuwe voorziening begraafplaatsen.

Kwaliteit
Om de kwaliteit objectief te kunnen beoordelen is in dit beheerplan gekozen om gebruik te maken van de algemeen aanvaarde 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte' (CROW, 2018). In de catalogus worden vijf verschillende kwaliteitsniveaus onderscheiden, aflopend van A+, A, B, C naar D. De gemeente Nieuwkoop kiest ervoor om het groen en straatmeubilair op kwaliteitsniveau B (basis) te onderhouden. De openbare ruimte op de begraafplaats is goed onderhouden er is geen achterstallig onderhoud. Op de begraafplaatsen is kwaliteitsniveau B van toepassing.

De Wet op de lijkbezorging
De Wet op de lijkbezorging is een Nederlandse wet die in 1991 is vastgesteld. Het doel is om te regelen wat er met een stoffelijk overschot van een overleden persoon moet gebeuren na te zijn overleden of dood te zijn geboren. De wet geeft aan welke aan welke verplichtingen moet worden voldaan. Zo moet iedere gemeente tenminste één gemeentelijke begraafplaats hebben.

De Algemeen Plaatselijke Verordening
In deze verordening is het beheer en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Nieuwkoop opgenomen. Deze verordening is door de gemeenteraad op 14 november 2019 vastgesteld. Hierin worden de regels rondom het beheer en gebruik van de begraafplaatsen geregeld, zoals onder andere de toegangstijden.

Nadere regels
De nadere regels zijn onlangs herschreven en vastgesteld door het college op 3 december 2019. De nadere regels zijn per 1 januari 2020 van kracht. Het uitgangspunt is een minder formele formulering en meer duidelijkheid voor inwoners en andere betrokkenen. Ze geven in detail aan welke regels er gelden voor bijvoorbeeld de afmetingen van graven en grafstenen, op welke tijden de begraafplaatsen geopend zijn enzovoort.

Integraliteit
Vanuit het beleids- en beheerplan openbaar groen, het gezondheidsbeleid en de omgevingsvisie zijn er ook raakvlakken met het beheer van de begraafplaatsen. De raakvlakken tussen deze plannen zijn de speerpunten voor het beleids- en beheerplan begraven.

De speerpunten zijn:
- Meer groen op de begraafplaatsen is goed voor klimaatadaptatie, verkoeling en verbetering van de biodiversiteit. Het draagt bij aan de sfeer op de begraafplaatsen en creëert een meer parkachtige omgeving.
- Meer ruimte bieden voor ontmoeting en gedenken door bijvoorbeeld het maken van meer zitgelegenheid.
- Goede toegankelijkheid voor iedereen (mensen met een rolstoel of rollator)

Bij de uitvoering van het beheer worden een aantal uitgangspunten uit het collegeprogramma gevolgd:
- De openbare ruimte is schoon, goed onderhouden, heel en veilig.
- Waar mogelijk voegen we meer groen toe.
- We staan open voor inwonersinitiatieven.

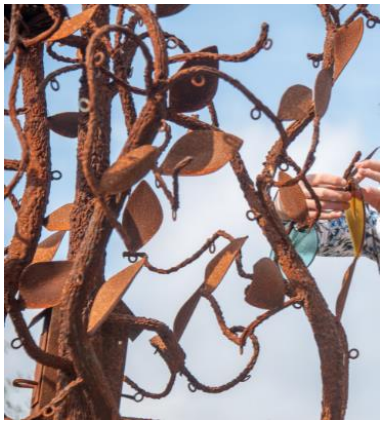
4. Visie & ambitie *De toekomst van begraven*

Het aantal begravingen in onze gemeente ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook zien we het aantal crematies naar verhouding toenemen. Het is belangrijk om hier ook in de toekomst verder op in te spelen.

De begraafplaats van de toekomst is een uitnodigende, groene, multifunctionele omgeving. Hier worden overledenen begraven of hun as bijgezet. De plek wordt bezocht door mensen die overledenen herdenken, bezinnen in een natuurlijke locatie met die cultuurhistorische waarden heeft, deelnemen aan activiteiten die in het teken staan van herdenken of het bespreekbaar maken van de dood en rouw.

De kracht van een begraafplaats is dat het een gedenkplek is, een fysieke plek waar je naar toe kunt gaan. Het is er groen en biedt ruimte voor rust en bezinning. De kansen liggen in klantgerichtheid, aansluiten op de vraag die er is, meer mogelijkheden voor asbestemming creëren, het integreren van een vorm van natuur begraven, het creëren van een gedenkplek en de communicatie rondom begraafplaatsen. Dit komt naar voren uit het onderzoek wat gedaan is door het LOB (Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen).

Nieuwe mogelijkheden creëren
De tendens is dat 67% kiest voor crematie. Het begraven op een natuurbegraafplaats is populair en er zijn andere vormen van begraven in opkomst, zoals ecologisch begraven. We houden hier in onze visie rekening mee en creëren nieuwe mogelijkheden door deze aan te bieden op onze begraafplaatsen. Hierdoor sluiten we aan bij de wensen van inwoners en genereren we een andere bron van inkomsten. Het onderwerp ‘Begraven in de toekomst’ en het ontwikkelen van een visie hierop is meegenomen in dit beheerplan. Dit kan ook weer nieuwe investeringen met zich meebrengen, zoals de aanleg van strooivelden met bijvoorbeeld een herinneringsboom of het maken van een herinneringsplek.

Wat gaan we doen?
Meer variatie voor asbestemming
Op alle begraafplaatsen hebben we een urnenmuur. De populariteit ervan varieert per begraafplaats. In Nieuwkoop en Ter Aar hebben we ook urnengraven met veel groen erbij. Momenteel hebben we geen mogelijkheid om as op begraafplaatsen te verstrooien. We gaan – waar mogelijk - strooivelden aanleggen met een gedenkmonument of gedenkboom.

Herinnerings- of gedenkplek
De begraafplaats in een plek om dierbaren die zijn overleden te gedenken. Deze hoeven niet per se begraven te zijn op de begraafplaats. We willen een plek creëren waar men rustig kan zitten, tot bezinning kan komen en een kaarsje kan branden. Door een muur van herinnering te creëren is het voor bezoekers mogelijk een tekening of foto achter te laten. Dit is daarnaast een plek voor ontmoeting.

Activiteiten en communicatie
We gaan de begraafplaatsen actief in beeld brengen door activiteiten te (laten) organiseren en meer ruimte geven voor initiatieven vanuit de inwoners. Een aantal dagen per jaar besteden we aandacht aan herinneren en herdenken. Bijvoorbeeld door activiteiten met Wereldlichtjesdag, Allerzielen en Dodenherdenking. Ook wordt gedacht aan een jaarlijkse opendag. De gemeente heeft hierbij een stimulerende en faciliterende rol. De insteek is om het initiatief gedeeltelijk bij derden (inwoners, stichtingen of andere partijen) te leggen. Hier wordt een activiteitenkalender voor opgesteld.

Naast activiteiten willen we ook de communicatie en PR rondom onze begraafplaatsen verbeteren. Bijvoorbeeld door aandacht aan de begraafplaatsen te besteden in Nieuwkoop Nieuws en via Social Media. Onze begraafplaatsen zijn niet alleen locaties om te gedenken maar er is ook veel te ervaren en te zien. Er zijn vele on-vertelde verhalen over graven, historie en mooie natuur. We willen hier de komende jaren extra aandacht aan besteden, bijvoorbeeld door QR codes te plaatsen bij de oorlogsgraven of bijzondere graven. Door het scannen van deze code kan de bezoeker meer te weten komen over het achterliggende verhaal.

5. Beheermethodiek & Financiële consequenties

5.1 Beheer

Vanuit de evaluatie over de afgelopen 5 jaar wordt duidelijk dat de financiën voor het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen anders moet worden geregeld. Vanuit de huidige exploitatie is er structureel geen geld voor regulier en groot onderhoud. Het regulier en groot onderhoud aanvragen via raadsvoorstellen is ad-hoc, het overzicht van alle toekomstige kosten ontbreekt en deze werkwijze is afwijkend ten opzichte van de andere beheerelementen. Het dagelijks klein onderhoud en uren zijn opgenomen in de exploitatie.

Het onderbrengen van het onderhoud van de begraafplaatsen in een voorziening, van waaruit het beheer wordt betaald, is uniform aan de andere beheerelementen. De geplande uitgaven zijn gekoppeld aan een beheer programma. Hierdoor is er een overzicht van de toekomstige uitgaven. Na afloop van de beheerplan periode (5 jaar) kan er, in het kader van de actualisatie van het beleids- en beheerplan begraafplaatsen, gekeken worden of het noodzakelijk is om de tarieven verder te laten stijgen.

Beheer en onderhoud de komende 5 jaar

Het is noodzakelijk om op de begraafplaatsen actiever te gaan ruimen om in de toekomst voldoende grafcapaciteit beschikbaar te houden. Ook is het noodzakelijk om de paden op de begraafplaats in Ter Aar te vernieuwen en gedeeltelijk te herinrichten.

5.1.1 Dagelijks onderhoud

Binnen het dagelijks onderhoud vallen alle werkzaamheden die jaarlijks terugkeren: het begraven, uren door binnendienst, buitendienst, overhead en klein onderhoud. Deze kosten worden nu uit de exploitatie betaald. Deze kunnen voor circa 80% kostendekkend gedekt worden met de inkomsten uit begraafplaatsrechten. De overige circa 20% komt ten laste van het begrotingssaldo.

Financiële consequenties dagelijks onderhoud

Voor deze werkzaamheden is structureel budget in de begroting opgenomen. Deze is gelijk aan de begroting van 2021.

Kosten en uitgaven	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Begraafpl. en lijkbez., uren	-€ 82.000,00	-€ 82.000,00	-€ 82.000,00	-€ 82.000,00	-€ 82.000,00	-€ 82.000,00
Beh. openbare begraafplaatsen	-€ 63.000,00	-€ 63.000,00	-€ 63.000,00	-€ 63.000,00	-€ 63.000,00	-€ 63.000,00
Rente en overig	-€ 9.000,00	-€ 9.000,00	-€ 9.000,00	-€ 9.000,00	-€ 9.000,00	-€ 9.000,00
Kosten regulier onderhoud	**-€ 154.000,00**	**-€ 154.000,00**	**-€ 154.000,00**	**-€ 154.000,00**	**-€ 154.000,00**	**-€ 154.000,00**
Overhead	-€ 54.000,00	-€ 54.000,00	-€ 54.000,00	-€ 54.000,00	-€ 54.000,00	-€ 54.000,00
Totaal kosten regulier onderhoud	**-€ 208.000,00**	**-€ 208.000,00**	**-€ 208.000,00**	**-€ 208.000,00**	**-€ 208.000,00**	**-€ 208.000,00**

5.1.2 Groot onderhoud

We zien de begraafplaatsen als openbare ruimte en daarmee zijn groot onderhoud aan groen, beschoeiing, en gebouwen opgenomen in de voorzieningen horend bij deze disciplines. Na het groot onderhoud van de paden en de herinrichting wordt het beheer en onderhoud van de paden ondergebracht in het beheer- en beleidsplan wegen.

Het ruimen van graven staat op de planning voor de komende jaren. Het is niet mogelijk om deze kosten uit de exploitatie te betalen. Daarom is ervoor gekozen om deze kosten onder te brengen bij het groot onderhoud. Naast het ruimen van graven wordt ook het onderhoud aan de urnenmuur, grafbekisting, graflift en bijvoorbeeld het herinneringsmonument en het laten maken van naamplaatjes meegenomen. Al deze kosten worden ondergebracht in de nieuwe voorziening begraafplaatsen.

Overzicht van een aantal activiteiten:

Begraafplaats	Jaar	Regulier onderhoud	Kosten
Ter Aar	2022	Ruimen graven vak XVI	€ 17.500,00
Nieuwkoop	2022	Maken pad nieuw deel	€ 15.000,00
Nieuwkoop	2022	Opknappen urnenmuur	€ 4.600,00
Nieuwkoop	2023	Ruimen graven 801 tm 813	€ 6.900,00
Nieuwveen	2024	Ruimen graven 500 tm 508	€ 7.570,00
Nieuwveen	2024	Ruimen graven losse nummers	€ 5.750,00
Ter Aar	2025	Ruimen graven vak A 23 tm 32	€ 3.000,00
Ter Aar	2025	Ruimen graven vak E 50 tm 54	€ 1.500,00
Nieuwkoop	2027	Ruimen graven 814 tm 824	€ 3.000,00
Nieuwkoop	2028	Ruimen graven 725 tm 737	€ 3.500,00
Ter Aar	2028	Ruiming graven vak A 33 tm 38	€ 2.000,00
Nieuwkoop	2031	Ruiming graven 825 tm 832	€ 2.500,00
Ter Aar	2032	Ruiming graven vak A 39 tm 45	€ 2.000,00

Begraafplaats	Jaar	Groot onderhoud	Kosten
Ter Aar	2023	Paden vernieuwen	€ 97.750,00
Ter Aar	2023	Herinrichten vak XVI	€ 23.500,00

Het groot onderhoud van de paden in Ter Aar vindt plaats in 2023 en richt zich op de vernieuwing van de paden die nu nog niet ondergebracht zijn in het beheer- en beleidsplan wegen. Nadat de graven zijn geruimd en de paden vernieuwd zal gelijktijdig ook het gebied van de geruimde graven worden heringericht om deze in de toekomst weer te kunnen gebruiken. Het bedrag van € 121.250 vragen wij, ten behoeve van het grootonderhoud, bij dit beheerplan behorende raadsvoorstel éénmalig aan met dekking vanuit de algemene reserve.

5.1.3 De begraafplaats van de toekomst

De toekomst van begraven laat zich lastig voorspellen. Het staat wel vast dat we door de vergrijzing te maken hebben met meer overlijdens maar daar tegenover staat de trend dat meer mensen kiezen voor crematie dan begraven. De kansen liggen in meer klantgericht werken, aansluiten op de vraag vanuit inwoners en meer mogelijkheden voor asbestemming creëren. Daarnaast gaan we onderzoeken of we een vorm van natuur begraven kunnen integreren. Bij de bij renovatie van gebieden op de begraafplaatsen creëren we strooivelden en gedenkplekken. Ook verbeteren we de communicatie rondom begraafplaatsen en stimuleren activiteiten op de begraafplaatsen. Het budget voor het uitvoeren van deze activiteiten nemen we op in de nieuwe voorziening begraven.

Begraafplaats	Jaar	Vernieuwing	Kosten
Ter Aar	2024	Maken strooiveld en herinneringsplek	€ 6.500,00
Zevenhoven	2024	Maken strooiveld en herinneringsplek	€ 6.500,00
Nieuwkoop	2025	Maken strooiveld en herinneringsplek	€ 6.500,00
Nieuwveen	2025	Maken strooiveld en herinneringsplek	€ 6.500,00

Nieuwe voorziening begraafplaatsen

De keuze om onderhoud en vernieuwing niet meer per activiteit aan te vragen en onder te brengen in een nieuwe voorziening begraven van waaruit deze worden betaald, is uniform aan de andere beheer-elementen. Door alle kosten en inkomsten te regelen met een nieuwe voorziening is het beheer op een gedegen manier geregeld. De kosten voor het regulier onderhoud worden voor 80% gedekt door de inkomsten. De eventuele overschotten kunnen gestort worden in de voorziening. Hierdoor hoeven de tarieven nog niet te worden verhoogd. Doordat er nu een goed beeld is van het areaal van de begraafplaatsen en de kosten die daarbij horen kan er over vijf jaar een gedegen evaluatie worden gemaakt. Deze evaluatie bevat ook de tarieven.

Een eerste éénmalige storting in de voorziening van €15.000 is noodzakelijk omdat er in de komende vijf jaar veel activiteiten gepland staan om uit te voeren. Naast het ruimen van graven wordt ook het onderhoud aan de urnenmuur, grafbekisting, graflift en bijvoorbeeld het herinneringsmonument en het laten maken van naamplaatjes meegenomen. Al deze kosten (totaal €2.281.300 voor de komende 60 jaar) worden ondergebracht in de nieuwe voorziening begraafplaatsen. De jaarlijkse storting in de voorziening bedraagt €37.772. Hiermee kan het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen de komende jaren betaald worden. Er is een doorrekening gemaakt van de voorziening voor de komende 20 jaar.

Financiële consequenties voorziening begraafplaatsen

Benodigde storting bij nulwaarde over 60 jaar	€	37.772

Voorziening begraafplaatsen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand 1/1	0	1.537	18.773	36.485	35.172	54.383	42.620
Eenmalige storting	15.000	-	-	-	-	-	-
Jaarlijkse storing	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772
Uitgaven nieuw beheerplan	51.235	20.535	20.060	39.085	18.560	49.535	53.935
Stand 31/12	1.537	18.773	36.485	35.172	54.383	42.620	26.457

Tabel - Saldo voorziening begraafplaatsen

Bronvermelding

Afdeling Beheer Openbare Ruimte. (2021). Afdelingsplan 2021. Ter Aar: Gemeente Nieuwkoop.

CROW. (2018). Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018, Standaardkwaliteitsniveaus voor onderhoud. Ede: CROW.

Gemeente Nieuwkoop. (2021). Omgevingsvisie 2021. Nieuwveen: Gemeente Nieuwkoop.

Gemeente Nieuwkoop. (2018). Collegeprogramma 2018-2020: Verbinden, vertrouwen, vooruitgang. Nieuwveen: Gemeente Nieuwkoop.

Gemeente Nieuwkoop (2021). Beleids- en beheerplan openbaar groen 2021-2025 Gezond Groen Nieuwveen: Gemeente Nieuwkoop

LOB rapport (2020): De begraafplaats van de toekomst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2019): Onderzoek tarieven voor begraven

Bijlage 1

Begrippenlijst

Vier algemene gemeentelijke begraafplaatsen:

- de gemeentelijke begraafplaats aan het Reghthuysplein, Nieuwkoop;
- de gemeentelijke begraafplaats aan de Westkanaalweg, Ter Aar;
- de gemeentelijke begraafplaats aan de Dorpsstraat, Zevenhoven;
- de gemeentelijke begraafplaats aan de Kerkstraat, Nieuwveen;

Particulier graf:
Een particulier graf (voorheen koopgraf) die wordt uitgegeven voor een periode van 20 jaar. Hierin kunnen 2 overledenen worden begraven. De rechthebbende beslist wie er in het graf worden begraven. Het graf kan na afloop van de looptijd telkens worden verlengd met 10 jaar.

Algemeen graf:
Een graf bij de gemeente in beheer waarin overledenen begraven kunnen worden voor een periode van 10 jaar. Dit graf wordt gedeeld met een andere overledene. Verlengen is niet mogelijk.

Grafrust:
De wettelijk vastgestelde periode van 10 jaar waarin het graf niet mag worden geopend of geruimd.

Ruimen van graven
Het graf wordt leeggemaakt en de stoffelijke resten verzameld en overgebracht naar een verzamelgraf. Op het verzamelgraf staat een monument waar naamplaatjes van overledenen worden aangebracht.

Ecologisch begraven
Het lichaam wordt bij ecologisch begraven bedekt met natuurlijke materialen, zoals houtsnippers. Vervolgens zorgen microbacteriën ervoor dat het lichaam binnen drie tot zeven weken volledig wordt afgebroken. Zelfs botten en tanden, die normaal gesproken toch heel lang kunnen achterblijven.

Bijzondere begraafplaats
Dit is een aangewezen begraafplaats die in het beheer en eigendom is van een (religieuze) instelling, o.a. begraafplaatsen onderdeel van kerkgemeenschappen.

Bijlage 2

Overzicht begravingen afgelopen 5 jaar

Overzicht begraving afgelopen 5 jaar																									
Overzicht:	2016	NK	TA	ZH	NV	2017	NK	TA	ZH	NV	2018	NK	TA	ZH	NV	2019	NK	TA	ZH	NV	2020	NK	TA	ZH	NV
begravingen	55	16	30	3	6	30	14	15	1	0	48	20	19	8	1	35	19	8	2	6	43	12	21	3	7
Algemeen	13	7	6			11	6	5			10	5	5			9	7	2			9	6	3		
particulier	42	9	24		6	19	8	10	1		38	13	14	8	1	26	12	6	2	6	34	6	18	3	7
urn	1		1			0					2	2				0					1		1		
nieuw	21	5	12		4	10	3	6	1		15	4	7	4		16	9	4		3	17	4	7	2	4
bijzetting	20	4	11	3	2	9	5	4			21	9	7	4	1	10	3	2	2	3	16	2	10	1	3

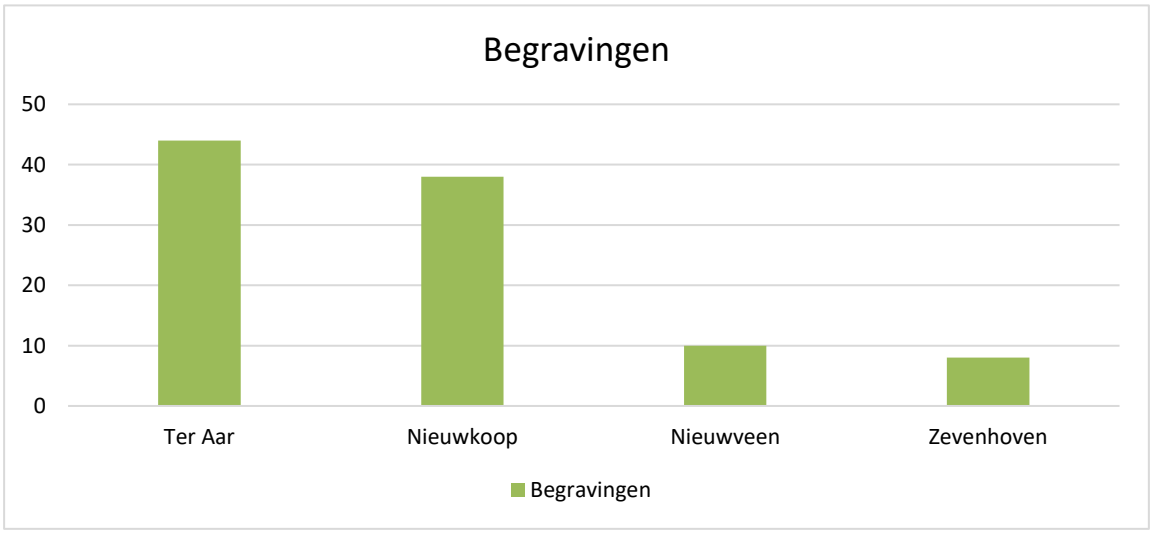
Totaal overzicht 2016-2020			TA	NK	NV	ZH
begravingen	211		93	81	20	17
Algemeen	52	25%	21	31	0	0
particulier	159	75%	72	48	20	14
urn	4	2%	2	2	0	0
nieuw	79	37%	36	25	11	7
bijzetting	76	36%	34	23	9	10

Totaal overzicht 2016-2020	TA	NK	NV	ZH
begravingen	211	44%	38%	10%	8%

Bijlage 3

Verdeling van begravingen over begraafplaatsen

Een overzicht van de verdeling van de begravingen over de begraafplaatsen staat hierboven weergegeven:

Bijlage 4

Verlengen grafrechten

Verlengen van graven

Graven verlengen			
Jaren	aflopen aantal	afstand aantal	verlengd aantal
2016	29	16	13
2017	50	34	16
2918	42	30	12
2019	52	39	13
2020	68	45	23
Totaal	241	164	77
Procentueel		**68%**	**32%**

Komende jaren	aflopen aantal	afstand aantal	verlengd aantal
2021	58		
2022	105		
2023	102		
2024	111		
2025	81		
2026	115		
Totaal	572		
Procentueel			

Bijlage 5

Capaciteit op de begraafplaatsen

De huidige beschikbare graven op de begraafplaatsen:

Beschikbare graven per begraafplaats					
	Ter Aar	Nieuwkoop	Nieuwveen	Zevenhoven	**Totaal**
Algemeen	39	12	5	12	68
Particulier	38	72	12	17	139

Gemiddeld nodig per jaar:	Totaal	TA	NK	NV	ZH
Algemeen	10,4 graven	4	6	0,2	0,2
Particulier (nieuw)	15,8 graven	7	5	2	1

Een volledig overzicht per begraafplaats wordt hieronder weergegeven

Nieuwkoop		
Algemene graven	94	
totaal in gebruik	82	
beschikbaar 2021	12	13%
beschikbaar 2022	26	na ruiming
Particuliere graven	395	
totaal in gebruik	323	
nog beschikbaar	72	18%

Ter Aar		
Algemene graven		
totaal in gebruik	184	
beschikbaar 2021	39	21%
beschikbaar 2022	116	na ruiming
Particuliere graven		
totaal in gebruik	480	
nog beschikbaar	38	8%
na ruiming beschikbaar	116	

Nieuwveen		
Algemene graven		
totaal in gebruik	21	
beschikbaar 2021	5	24%
beschikbaar 2023	16	
Particuliere graven		
totaal in gebruik	68	
nog beschikbaar	12	18%
na ruiming beschikbaar	200	oud

Zevenhoven		
Algemene graven		
totaal in gebruik	8	
beschikbaar 2021	12	150%
na ruiming beschikbaar	20	oud
Particuliere graven		
totaal in gebruik	156	
nog beschikbaar	17	11%
na ruiming beschikbaar	50	oud

Bijlage 6

Het beheer en onderhoud, tarieven van onze buurgemeenten

Tarief voor: 2021	Nieuwkoop	Kaag en Br	Alphen	Waddinxveen	Wilnis *	Abcoude/ B. *	Uithoorn*
Een particulier graf voor 20 jaar	€ 2.979,69	€ 3.220,60	€ 2.215,00	€ 1.612,00	€ 2.746	€ 4.384	€ 8.340,00
De onderhoudskosten voor 20 jaar	€ 1.469,98		€ 2.160,00	€ 1.620,00			
Verlenging van een particulier graf voor 10 jaar	€ 1.493,82	€ 1.637,55	€ 1.090,00	€ 806,00	€ 1.425	€ 2.245	€ 4.170,00
De onderhoudskosten voor 10 jaar	€ 905,82		€ 1.080,00	€ 810,00			
Een particuliere urnennis voor 20 jaar	€ 1.446,14	€ 771,80	€ 728,00	€ 894,00	€ 2.746	€ 4.384	€ 1.508,00
Onderhoudskosten van een urnennis voor 20 jaar	€ 731,02		€ 558,00	€ 506,00			
Verlenging van een urnennis voor 10 jaar	€ 723,07	€ 385,85	€ 654,00	€ 447,00	€ 1.373	€ 2.192	€ 754,00
De onderhoudskosten voor 10 jaar	€ 452,91		€ 558,00	€ 405,00			
Algemeen graf 10 jaar			€ 1.030,00	€ 864,00	€ 1.373	€ 2.192	
Tarief voor begraven	€ 723,07	€ 1.090,60	€ 1.098,00	€ 1.062,00	€ 686	€ 686	€ 952,00
Tarief voor het bijzetten van een urn	€ 100,12	€ 140,55	€ 237,00	€ 486,00	€ 360	€ 360	€ 451,00
		* onderhoudskosten begraafplaats verwerkt in het tarief					

De tarieven bij de bijzondere begraafplaatsen katholieke kerken bedragen:	
Grafrechten voor een particulier graf voor 20 jaar	€ 2.500
Bijgzetten 2e persoon	€ 500
Verlengen voor 10 jaar	€ 1.000
Kosten voor een urnennis voor 20 jaar	€ 1.300
Verlenging voor 10 jaar	€ 450
Grafrechten voor een algemeen graf voor 10 jaar	€ 1.000
Deze kosten zijn inclusief onderhoudskosten	

Waddinxveen

Zij beheren 2 begraafplaatsen waarvan 1 actief en de ander is min of meer ’gesloten’. Deze laatste begraafplaats is ondergebracht in het groenbeheer. Voor de actieve begraafplaats worden de inkomsten uit grafrechten en overige leges opgeslagen in een fonds. Hieruit worden alle kosten betaald zoals uren, onderhoud groen, ruimen, onderhoud verharding, aanleg urnentuin enz. Vanuit dit fonds wordt het beheer van de begraafplaatsen ook betaald. Momenteel hebben zij een behoorlijke buffer opgebouwd om toekomstig groot onderhoud te financieren. Zij hebben 2 man fte op de loonlijst en 8 uur per week voor administratie. Daarnaast huren ze op de piekmomenten voor het groenonderhoud circa 200-250 manuren in. In 2010 is de begraafplaats uitgebreid. Momenteel geven ze bijna alleen nieuwe particuliere graven uit. Afgelopen jaren hebben ze een inhaalslag gemaakt met verlopen graven. Door het plaatsen van borden dat een graf is verlopen en binnenkort geruimd hebben veel

mensen besloten om toch te verlengen met terugwerkende kracht. Hierdoor zijn veel extra inkomsten gerealiseerd. Afgelopen jaren zijn tot twee keer toe de tarieven verlaagd. Ze zijn het afgelopen jaar niet 100% kostendekkend geweest.

Uithoorn
De jaarlijks kosten voor beheer en onderhoud (groen onderhoud, grafwerkzaamheden, administratie, paden en gebouwen) van de begraafplaats worden zo veel als mogelijk betaald uit de binnengekomen grafrechten. De inkomsten dekken niet de uitgaven. Het is onduidelijk hoe dit tekort wordt aangevuld.

Alphen aan den Rijn
Er is 10 jaar geleden een voorziening aangemaakt waarin de gemeenteraad geld vanuit de reserve heeft gestort (2 miljoen). Jaarlijks worden de inkomsten uit onderhoudskosten gestort in deze voorziening. Alle onderhoudskosten aan groen, paden en gebouwen wordt uit de voorziening betaald. De salarissen worden hiervan betaald. Het is voor hen goedkoper om aannemers in te huren dan eigen mensen in te zetten omdat op de uren ook overhead wordt meegerekend. Door de afname van het aantal begravingen (vooral in Alphen) hadden zij vorig jaar een tekort van €350.000. Dit tekort wordt uit de voorziening gedekt, echter als dit zich voortzet is deze binnen 2 jaar leeg. Ze zijn momenteel bezig met het maken van een meerjaren onderhoudsbegroting die nog door de gemeenteraad moet worden goedgekeurd. Ook bij hen is de vraag of inkomen uit grafrechten alle kosten voor beheer en onderhoud moeten dekken.

De Ronde Venen
De begraafplaatsen Abcoude en Baambrugge behoorden vroeger tot de gemeente Abcoude. Pas na de herindeling in 2011 horen deze ook bij De Ronde Venen. Die twee begraafplaatsen, met name Abcoude, zijn qua onderhoud vele malen duurder dan de begraafplaats in Wilnis. Dat komt met name door de wijze waarop de begraafplaatsen zijn ingericht en ingedeeld. Wilnis bestaat voor een groot deel uit gras en de paden zijn geasfalteerd. Abcoude heeft een parkachtig karakter en zowel Baambrugge als Abcoude hebben grindpaden, dat alles zorgt voor meer tijd/ hogere kosten voor het onderhoud. Hier is rekening mee gehouden bij het bepalen van de tarieven.

Alles wordt betaald uit het tarief. Het dagelijks onderhoud, het groot onderhoud, groen, paden aanschaf materialen, inhuur en uitbesteden van werkzaamheden, enz. Een deel van de inkomsten gaat naar de voorziening begraafplaatsen. In het verleden is daarvoor een meerjaren onderhoudsplan gemaakt met daaraan gekoppeld de jaarlijks benodigde kosten voor (groot) onderhoud. Deze is door de gemeenteraad vastgesteld.
Er is vaak een tekort, het ene jaar groter dan het andere jaar. Deze wordt gedekt uit de algemene reserve. Het voornemen is om dit jaar de beheerverordening te herzien en dan aansluitend ook de lijkbezorgingsrechten onder de loep te nemen om zo te zorgen dat het weer (zo goed als) kostendekkend is.

Kaag en Braassem
Er zijn 3 begraafplaatsen in beheer. Er is 1 administratief medewerker (officieel geen beheerder) die alles regelt voor de begraafplaatsen (administratie, meldingen, regelen van de begrafenis etc.). Uit het tarief wordt het begraven, klein onderhoud op de begraafplaats, administratiekosten en het voorlopen betaald. Het regulier onderhoud is ondergebracht bij de andere disciplines, verharding bij wegbeheer, het groenonderhoud bij groenbeheer, het gebouw bij gebouwenbeheer. Doordat het gesplitst is en totaal versnipperd, heeft de beheerder geen zicht op de inkomsten en uitgaven rondom begraven.

Bijlage 7

Overzicht kostendekkendheid

Jaarrekening 2017

Nr.	Begraafplaatsen Omschrijving	Begroting 2017	Rekening 2017
1	Kosten taakveld begravingen	184.171	161.676
2	Overhead	92.604	92.604
3	Toerekening rente	10.617	11.130
4	Perceptiekosten	23	23
5	Totaal kosten	287.415	265.433
6	Inkomsten (inclusief inflatie)	-91.850	-111.812
7	Verschil	195.565	153.621
8	Kostendekkendheid	31,96	42,12

Jaarrekening 2018

Nr.	Begraafrechten Omschrijving	Begroting 2018	Rekening 2018
1	Kosten taakveld begravingen	146.525	194.895
2	Overhead	45.249	45.249
3	Toerekening rente	10.674	10.674
4	Perceptiekosten	28	28
5	Totaal kosten	202.476	250.845
6	Inkomsten (inclusief inflatie)	-144.815	-155.436
7	Verschil	57.661	95.409
8	Kostendekkendheid	72%	62%

De kostendekkendheid van begravingen viel in 2018 duidelijk lager uit dan begroot door hogere lasten. Zie voor een toelichting op de hogere lasten: Specificaties financiële overzichten / Programma Ruimtelijk beheer / Thema Beheer openbare ruimte / Product Lijkbezorging.

Begroting 2019

Kostendekkendheid van de begraafrechten

De kosten van de dienstverlening rondom de gemeentelijke begraafplaats bestaan uit de volgende onderdelen:

Nr.	Omschrijving	Begroting 2019
1	Kosten taakveld begravingen	131.152
2	Kosten van overhead	49.494
3	Toerekening rente	10.125
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	27
5	Totaal kosten	190.797
6	Opbrengsten belastingen / leges	-153.327
7	Overige opbrengsten	0
8	Totaal opbrengsten	-153.327
9	Verschil	37.470
10	Kostendekkendheid	80%

Jaarrekening 2019

Begraafrechten

Nr.	Begraafrechten Omschrijving	Begroting 2019	Rekening 2019
1	Kosten taakveld begravingen	178.268	182.675
2	Overhead	49.494	49.494
3	Toerekening rente	10.125	10.125
4	Perceptiekosten	27	27
5	Totaal kosten	237.914	242.320
6	Inkomsten	-178.327	-191.273
7	Verschil	59.587	51.047
8	Kostendekkendheid	75%	79%

Begroting 2020

Kostendekkendheid van de begraafrechten

De kosten van de dienstverlening rondom de gemeentelijke begraafplaats bestaan uit de volgende onderdelen:

Nr.	Omschrijving	Begroting 2020
1	Kosten taakveld begravingen	128.028
2	Kosten van overhead	57.290
3	Toerekening rente	9.691
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	27
5	Totaal kosten	195.036
6	Opbrengsten belastingen / leges	-161.000
7	Overige opbrengsten	0
8	Totaal opbrengsten	-161.000
9	Verschil	34.036
10	Kostendekkendheid	83%

Jaarrekening 2020

Begraafrechten

Nr.	Omschrijving	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
1	Kosten begravingen	128.028	165.732
2	Kosten van overhead	57.290	57.290
3	Toerekening rente	9.691	9.258
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	27	27
5	Totaal kosten	195.036	232.306
6	Opbrengsten belastingen / leges	-161.000	-227.669
7	Overige opbrengsten	0	0
8	Totaal opbrengsten	-161.000	-227.669
9	Verschil	34.036	4.637
10	Kostendekkendheid	83%	98%

Begroting 2021

Kostendekkendheid van de begraafrechten

De kosten van de dienstverlening rondom de gemeentelijke begraafplaats bestaan uit de volgende onderdelen:

Nr.	Omschrijving	Begroting 2021
1	Kosten taakveld begravingen	145
2	Kosten van overhead	54
3	Toerekening rente	9
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	0
5	Totaal kosten	208
6	Opbrengsten belastingen / leges	-161
7	Overige opbrengsten	0
8	Totaal opbrengsten	-161
9	Verschil	47
10	Kostendekkendheid	77%

2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047
49.188	63.450	47.087	35.323	53.035	43.522	59.733	38.870	56.107	73.818	71.105	90.317
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772
23.510	54.135	49.535	20.060	47.285	21.560	58.635	20.535	20.060	40.485	18.560	64.535
63.450	47.087	35.323	53.035	43.522	59.733	38.870	56.107	73.818	71.105	90.317	63.553

Voorziening Begraafplaatsen

Grootboeknummer	09xxxxx
Omvang per 1 januari 2021	€ 0

Variant 0 - enkel grafkosten

Benodigde storting bij nulwaarc € 37.772

Voorziening begraafplaatsen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Stand 1/1	0	1.537	18.773	36.485	35.172	54.383	42.620	26.457	44.168	22.005	38.217	21.753	38.990	56.702
Eenmalige storting	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jaarlijkse storing	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772	37.772
Uitgaven nieuw beheerplan	51.235	20.535	20.060	39.085	18.560	49.535	53.935	20.060	59.935	21.560	54.235	20.535	20.060	45.285
Stand 31/12	1.537	18.773	36.485	35.172	54.383	42.620	26.457	44.168	22.005	38.217	21.753	38.990	56.702	49.188

Tabel - Saldo voorziening begraafplaatsen